

BILAG TIL

AUGUST 1982

**NOTAT OM:
PARTIETS INNRETNING
PÅ ARBEIDERKLASSEN**

PARTIETS INNRETNING PÅ ARBEIDERKLASSEN

En prioritert oppgave i partiplanen fram til 1984 er partiets innretting på arbeiderklassen og det faglige arbeidet. Høsten-82 skal dette diskuteres på et obligatorisk lagsmøte i alle lag, ikke bare i arbeidsplasslaga som tidligere meldt. Dette er nødvendig av to grunner: For det første: Når spørsmål av grunnleggende karakter for partiet skal diskuteres har alle partimedlemmer en demokratisk rett til å få anledning til å være med å diskutere dette.

For det andre: Det er en skadelig tendens i partiet til å dele partiet i »faglig» og »resten». For å fjerne dette skillet må dette diskuteres i partiet som helhet, ikke bare i den »faglige» delen. Dette diskusjonsopplegget er derfor lagt opp slik at det kan diskuteres i alle lag. Med de ressursene og det materialet vi rår over er det imidlertid umulig for oss å gi anvisningsregler stille problemstillingene så konkret at det vil tilfredsstille alle. Vi har derfor valgt å gjøre det på følgende måte:

1. Vi vil at alle lag skal diskutere en almen problemstilling som tar opp spørsmålet om partiets innretting på arbeiderklassen. I den forbindelse har vi utarbeida endel konkrete anvisninger for dette.

2. Det er tvingende nødvendig at partiet utvikler en »Kamp-mot-krisa-politikk». Foreløpig er vi kommet kort her, og vi legger ikke fram konkrete spørsmålsstillinger til denne delen av diskusjonen. Det må bli DS'enes oppgave å lage et konkret opplegg for denne delen av møtet som gir anvisninger til de enkelte laga utifra den lokale situasjonen i distriktet. FU vil delta på det DS-møtet som behandler dette.

På den måten håper vi at vi kan få en felles grunnleggende debatt om partiets innretting, og en særegen konkret debatt i det enkelte lag for åssen denne innrettinga og politikken skal gjennomføres i praksis.

HVORFOR ER DENNE DISKUSJONEN NØDVENDIG?

Når vi skal begrunne hvorfor det er viktig med en slik diskusjon er det nødvendig å gi et riktigst mulig bilde av situasjonen til partiet, og for å gjøre det må vi gå litt tilbake å se på hva vi har oppnådd. (Her henviser vi til vedlegget om oppsummeringa av partiets »faglige historie».)

Begge proletariseringkampanjene i begynnelsen og i midten av 70-åra hadde som klar målsetting å gå inn i arbeiderklassen for å lede den politisk, deriblant i form av å vinne posisjoner i tillitsmannsapparatet. Det vi nå kan oppsummere er at vi har nådd langt på dette feltet, ved at kommunistenes omdømme som talsmenn for arbeiderne i tariffspørsmål, lokale forhandlinger, vernearbeid osv. er godt. Vi blir valt til tillitsmenn »over en lav sko», og sitter nå med et imponerende antall tillitsvalgte sett i forhold til

partiets størrelse. Vi har altså nådd store resultater på grunnlag av en bevisst politisk prioritering, noe vi uten tvil må karakterisere som en seier.

Men i dette faktum, at vi har nådd bra resultater, ligger også grunnlaget for ei negativ utvikling. Framgangen kan bli en boomerang. Hva betyr dette konkret? Se litt på disse tallene.

-Av det totale antall partimedlemmer har 35% tillitsverv i fagbevegelsen.

-Gjennomsnittlig sitter disse med 1,5 verv pr. »hode».

Her ligger mye av forklaringa på at partiets organisatoriske og politiske innflytelse er stor, og voksende. Vi får ofte gjennomslag for våre linjer på økonomisk kamp, internasjonal solidaritet og i kampen for å forsvare arbeidsplassene.

Men opp mot dette står en annen tendens som klart jobber mot den positive utviklinga. Noen tall illustrerer hva vi mener:

-Arbeiderklassens andel i partiet har vært jevnt synkende siden 1977, da den var oppe i 52%, og fram til årsskiftet 81/82 da den var nede i 39,9%.

-Industriarbeider-andelen var i 1978 på 34%, mens den var nede i 21% i -81.

-I stedet for en fortsatt proletarisering-kampanje har vi fått det motsatte: Fra 1980 til -81 forlot 16,5% av partimedlemmene som var industriarbeidere klassen og gikk over i småborgerlige yrker, eller begynte å studere.

I tillegg til denne forverringa av partiets klassesammensetting, finns det også andre klare trekk:

-Det verves så godt som ikke arbeidere til partiet på arbeidsplassene.

-Det selges forsvinnende lite KK på arbeidsplasser, ja til og med når KK omtaler spesielle aksjoner eller saker som angår bestemte steder så benytter kommunistene seg svært sjelden av utdeling, feks. transportstreiken som KK var »breddfull» av.

-Partiavdelingene på arbeidsplassene blir færre og mindre, det er stor grad av spontanitet når det gjelder utviklinga av lagsstrukturen.

-Partiavdelinga er ofte ikke den ledende krafta i fagforeningsarbeidet, linjene utformes ofte blant tillitsmenn f.eks. gjennom partifraksjonen.

Hva betyr alt dette hvis vi skal prøve å se litt mer helhetlig på situasjonen? Partiets tallmessige størrelse i arbeiderklassen er kraftig synkende, mens antall tillitsverv er større enn noen gang, og tallet på »betydningsfulle» verv øker. Vi blir stadig færre partifolk som skal dele på stadig flere verv. I tillegg må vi konstatere at arbeidet med sjølve *partiorganisasjonen* er blitt svekka, og at behovet for å styrke det *kommunistiske* arbeidet på arbeidsplassene er større enn på årevis. Alt dette blir, hvis vi setter de positive og de negative utviklingstrekkene opp mot hverandre, til at vi befinner oss på kollisjonskurs med oss sjøl. Dersom denne utviklinga ikke rettes opp vil vi ganske raskt stå overfor omfattende problemer.

Det er ingen overdrivelse å hevde at det eksisterer en fare for at tillitsmannssjiktet vårt kan bli løsrivi fra partiet og utvikle seg til å jobbe mer og mer innafor de rammene som de sosialdemokratiske tradisjonene setter, og føre til at sjølve fagforeningsarbeidet blir planløst og perspektivløst. At dette ikke skyldes feil som er utvikla i den enkelte avdeling eller blant noen kamerater skulle være unødvendig å si. Dette er resultatet av feil som har stått i partiet over svært lang tid, og som kanskje først og fremst kommer til uttrykk gjennom den skadelige inndelinga mellom »faglig» og annet partiarbeid som

4

vi nevnte i innledninga. Denne linja med å delegere bort det faglige arbeidet går igjen fra SK og ned til avdelingsnivå. Historisk sett fikk denne linja gode vekstvilkår i 1978 da planen som satte prioriteringa av arbeiderklassen øverst, blei torpedert av redningsaksjonen for dagsavisa, og alt som hette faglig fikk seile sin egen sjø, mer eller mindre.

Det ble reist kritikk mot dette på Landsmøtet i -80, men først nå nylig har SK omsatt denne kritikken i organisatoriske tiltak som kan danne grunnlaget for ei korrigereng. Deler av dette ble gjort kjent i KK i juni: Sk har ansatt en leder av Faglig Utvalg på heltid, og samtidig trukket denne inn i SKAU for å styrke partiledelsens grep om dette feltet.

Manglene i analysa vår av det moderne kapitalistiske samfunnet, og dermed også en konkret utforma strategi og taktikk for sosialismen, er også et viktig ytre vilkår som gjør det vanskelig å sette det daglige fagforeningsarbeidet inn i et langsiktig perspektiv og en langsiktig plan.

Vårt mål er kommunisme gjennom en sosialistisk revolusjon, og bygging av sosialismen under proletariatets diktatur. En forutsetning for å nå dette målet er at vår politiske linje har lederstillinga i arbeiderklassen. I Norge betyr det konkret at vi må vinne hegemoni i fagbevegelsen. Med dette utgangspunktet er det derfor avgjørende å jobbe bevisst for at hele partiet innretter sitt arbeid på arbeiderklassen.

Samtidig som vi har et strategisk syn på arbeidet i arbeiderklassen og fagbevegelsen, må vi legge stor vekt på dagskampen. Et stort problem i dag er at vi ikke har god nok konkret og marxistisk kritikk av kapitalismen. Derfor mangler vi også en teori for sosialismen som er overbevisende og truverdig. Derfor ser vi også tendenser til at dagskampen blir for snever og perspektivløs. Parallelt med at vi korrigerer vårt avvik når det gjelder innrettinga på arbeiderklassen, må vi derfor også utvikle en politikk for avsløring av kapitalismen, utvikle en politikk som gjør oss i stand til å reise arbeiderklassen til kamp - i alle fall på enkeltområder - mot omfordelingspolitikken som borgerskapet nå fører.

Disse to sidene står i et dialektisk forhold til hverandre: dagskampen må ha et revolusjonært og sosialistisk perspektiv, og det revolusjonære sosialistiske perspektivet må bekreftes gjennom framgang i dagskampen. Det er derfor to formål med denne partidiskusjonen: Vi må korrigere partiets strategiske svakheter i innrettinga på arbeiderklassen, og denne korrigeringa må gå hand i hand med utviklinga av en »kamp-mot-krisa-politikk».

UTVIKLINGA AV NORSK ØKONOMI

Den internasjonale økonomien kjennetegnes av ei langvarig krise. I OECD-landa er det nå over 30 millioner arbeidsløse. I Norge har det vært gjort langvarige forberedelser fra borgerskapet på å møte denne krisa, og til nå har oljekapitalen vært en faktor i norsk økonomi som har mildna krisetendensene. Fra borgerskapets side føres det en

økonomisk politikk som kan karakteriseres som verdi-omfordeling. Arbeiderklassens andel av verdiskapinga i Norge er nå nede på nivå med 1950-åra. For 5. år på rad har fagbevegelsen opplevd senka kjøpekraft.

Tendensen nå er at krisa skyter fart, vi vil sannsynligvis oppleve krisearta arbeidsledighet til høsten.

I juli var 33300 arbeidsløse, det er ny rekord for måneden. Det er indikasjoner som tyder på at vi vil få 50-70000 arbeidsløse til høsten.

Hvorfor skjer dette nå?

Det er spesielt to trekk som er framtreddende.

For det første foregår det en planmessig strukturendring av norsk industri. Ut av ledighetstalla for 1982 kan vi lese litt om denne tendensen. Av en gjennomsnittelig ledighet på 37195 personer i perioden januar til mai i år var hele 10940 eller 30%, tidligere sysselsatt i industrivirksomhet. Av disse 10940 utgjorde arbeidsløse fra finmekanisk og jern og metallvarearbeid den største gruppa med 3024 arbeidsløse. Parallelt med økende arbeidsløshet synker antall ledige plasser i industrien. I perioden januar-mai i år har ledige plasser i industrien gått ned med 602 til 1841.

Det er en forandring fra spesiell til generell arbeidsledighet.

Arbeidsdirektør Reidar Danielsen hevder i et intervju i Aftenposten at tidligere dominerte vanskeligstilte grupper arbeidsledighetsstatistikken. Nå er det gruppen voksne menn som øker. Problemet er de mange spesial- og hjelpearbeidere som blir ledige. Han understreker at forandringen og økningen i ledigheten ikke kan føres tilbake til sviktende internasjonale konjunkturer alene. Ledigheten må også kunne forklares ut fra behovet for omstilling i næringslivet.

For det andre har vi virkningene av den internasjonale krisa som nå slår inn over Norge.

Ett eksempel er ÅSV og reduksjonene i aluminiumsproduksjonen. I et intervju hevda direktøren ved Sunndal Verk at den viktigste årsaken til innskrenkningene ved Sunndal Verk var den økonomiske krisa, dvs. den generelle økonomiske tilbakegangen på viktige markeder som USA, Japan, England. Pga. høy arbeidsledighet, lav kjøpekraft og høyt rentenivå på kapitalen ble det bygd mindre og transportert mindre. Dette slår spesielt kraftig ut overfor aluminiumsindustrien fordi 2/3 av eksporten går til bygg og transport. Et annet eksempel er Falconbridge i Kr.sand som har fått beskjed fra hovedkontoret i Canada om å redusere kostnadene med 15-20%. Det kan derfor se ut som om vi står overfor minst 2 ting:

-En strukturell endring av norsk industri som skal føre til at kapitalistene bevarer profitten mest mulig uskadd gjennom den økonomiske krisa, arbeiderklassen må betale gjennom senka lønninger, høyere priser, økt arbeidsløshet. Dette er borgerskapets forsøk på å ruste opp overfor krisa etter loven om maksimal-profit.

I tillegg ser vi en norsk utgave av anarkiet i den kapitalistiske produksjonen. Krisa i den internasjonale økonomien er nå så djup at den nye faktoren som olja representerte i norsk økonomi ikke har så stor virkning. Krisa slår inn i Norge, den senka kjøpekrafta for arbeiderklassen i de vestlige landa får virkning for norsk økonomi.

Dette er bare noen overflatiske påpekninger av visse trekk, ingen analyse. Særegent for Norge vil også være spørsmålet om olje-inntektene vil være i stand til å demme opp

6

for de mest dramatiske utslagene av krisa, til fortsatt å smøre systemet for arbeidsfredens skyld. Mulighetene for dette er opplagt kraftig redusert i forhold til under »motkonjunktur-politikken» i 1975-77.

Men uansett særegenheter for Norge, står vi overfor ei utvikling som krever en helt annen innsats fra partiet, både teoretisk og organisatorisk enn det krisa til nå har stilt oss overfor.

DEN POLITISKE OG TAKTISKE SITUASJONEN

Høyre er i regjeringsposisjon. Den økonomiske politikken til Høyre bygger imidlertid på DNAs premisser. Statsbudsjettet i år vil etter all sannsynlighet bli et nedskjæringsbudsjett, det vil bli angrep på arbeidsfolks levekår på en rekke områder. Etter valget 14.september ifjor begynte ei ny tidsregning for mange, alt DNA hadde gjort av arbeiderfiendtlig politikk skulle nå glemmes, parola: »4 års kamp mot de blå» dukka opp. Dette prøver DNA å utnytte, det så vi 1.mai og det har vi sett i forskjellige kamper i det siste. Eksempelvis fra Horten hvor LO-sekretær Løwer holdt DNA-tale for de 3-4000 arbeiderne som demonstrerte til støtte for Vestfold Bil og Karosseriarbeiderne.

Når Høyre legger fram sitt nedskjæringsbudsjett til høsten vil derfor svært mange arbeidsfolk si: Bort med Høyre, inn med DNA-regjering igjen.

På kort sikt er det derfor en taktisk gunstig situasjon for DNA i opposisjon, og DNA vil forsøke å utnytte dette til å føre en langvarig regjeringsvalgekamp.

Samtidig er det også sann at DNA er splitta, tidligere industriminister Arvid Johanson gikk i slutten av juli i år ut med parola: Nå må vi stramme inn. I en stort oppslått artikkel påpeker han at vi går mot det vanskeligste år for norsk industri siden 1945. Situasjonen er så alvorlig at hverken regjering eller vi andre kan sitte passivt og vente på at frostnettene skal komme, skreiv han bl.a. Han etterlyste en fordomsfri debatt om økonomiske mål og midler og anbefalte et stramt statsbudsjettforslag til høsten med lavere bevilgningstakt til samferdsel og forsvar, ingen utbygging i helsesektoren, ingen igangsettelse av nye prosjekter.

DNA har et stort problem til, om krisa virkelig setter inn så har ikke DNA en politikk å svare med. DNAs linje for kamp mot nedlegginger blir ganske treffende karakterisert i en minileder i Arbeiderbladet i august: »Akergruppen står foran en betydelig omorganisering som nødvendigvis vil få konsekvens både for arbeidsplasser og lokalsamfunn. Med de store problemer norsk industri sliter med - og da ikke minst skipsbyggingsindustrien - er det ganske naturlig at konsernet må gjøre opp status for hva det skal satses på i fremtiden. Vi forutsetter at de nye planene utarbeides i nær forståelse med de ansatte og at myndighetene gir den industri Akergruppen representerer slike vilkår at flest mulig kan beholde jobben.»

Vi ser den samme linja satt i verk på arbeidsplasser som rammes av inskrenkninger. Sosialdemokratiske fagforeningsledere ved VBK i Horten gikk inn for 10% lønnsnedslag 10% økning av arbeidstempoet og oppsigelse av enkelte av arbeiderne som svar på nedlegging av buss-produksjonen. Fagforeninga ved Sunndal Verk gikk med på reduksjon av arbeidsstokken med 180 mann over 3 år, samtidig som rasjonalisering og

ny teknologi skulle føre til økning av produksjonen med 30000 tonn fra 1985.

Med ei aksellerering av krisa i høst og med de spilttelsene som er i DNA vil derfor situasjonen også være taktisk gunstig for oss. Mange kampvillige arbeidere vil se seg om etter en politikk som reiser kampen mot omfordelingspolitikken til borgerskapet, og DNA har ikke svar på åssen en skal sloss mot krisa. Vi må ta på oss oppgava å utvikle en slik politikk og gjennom kampen markere oss som et reelt alternativ for arbeiderklassen.

Utvikling av en Kamp-mot-krisa-politikk må gå hand i hand med korrigerering av partiets manglende innretting på arbeiderklassen. En kamp mot omfordelingspolitikken til borgerskapet vil stille krav til partiet om å utvikle en allsidig politikk. Det vil være forskjellige nivåer og forskjellige utslag av krisa rundt om i landet. Vi skal derfor her nøye oss med å angi punktvis hvilke områder vi må konsentrere oss om når vi skal utvikle en »Kamp-mot-krisa-politikk».

Utgangspunktet vårt må være at dette er en politikk for arbeiderklassen og arbeiderklassens allierte ikke en politikk bare for fagbevegelsen. Erfaringene fra Tyssedal viser nødvendigheta av at partiet har en allsidig innstilling til en »Kamp-mot-krisa-politikk».

1.Parola »Kamp mot oppsigelser og premitteringen» må komme til heder og verdighet igjen. Men det forutsetter at vi straks setter igang et oppsummeringsarbeid med det vell av erfaringer som vi har gjort de siste 5 åra. Alt fra Hokksund til Tyssedal, Jøtul etc. Da kan parola få et konkret innhold.

I løpet av høsten vil det bli starta oppsummeringer i nær samarbeide med de kamerater som har stått og står oppe i slike kamper. Formene dette vil ta, og åssen erfaringene skal spres er ikke tatt stilling til. Her er vi svært mottakelige for forslag.

I dette arbeidet vil det helt sikkert dukke opp viktige problemer i skillet mellom reform og revolusjon, en diskusjon som har ligget i vannskorpa i noen år uten at den er virkelig satt opp på dagsorden.

Men det er ikke tilstrekkelig bare å oppsummere kamperfaringene. Taktikken for kamp mot nedlegginger er viktig, men må gå hand i hand med utviklinga av et slags kampprogram mot industripolitikken som helhet. Her foreligger diskusjonsnotater som det vil bli arrangert seminarer rundt.

2.Samtidig som vi skal gå inn i kampen mot nedlegginger som om hver enkelt arbeidsplass kunne reddes, så vil mye av jobben vår bestå i å utvikle en marxistisk kritikk av anarkiet i den kapitalistiske produksjonen og på den måten jobbe for å vinne arbeidere for at hele dette samfunnet må kastes på båten og erstattes med sosialisme. Ja, en forutsetning for å styrke og utvikle AKP(m-l) som et kommunistisk alternativ er å utvikle en sånn kritikk. Dette venter ingen at den enkelte tillitsmann skal riste ut av hatten, men det må stilles på dagsorden for hele partiet.

3.Vi må forsvare de sosiale fordelene arbeiderklassen har kjempa seg til:

- Helse og sosial.
- Utdanninga.
- Subsidiepolitikken.
- Trygdene.

4. Vi må utvikle en politikk for å motvirke splittelse i arbeiderklassen. Vi må spesielt konsentrere oss om disse områdene:

-Kvinne.

-Rasisme.

-Ungdommen.

-Splittelsen mellom »høy» og lavlønt, -Splittelsen mellom industri- og kontor, de nye gruppene, offentlig sektor.

Dette innebærer også å utvikle en kritikk av hele LOs organisasjonsmodell og i praksis å utvikle forbindelsene på tvers av fag- og yrkesskiller. Igjen er dette en del av diskusjonen om å utvikle et foreløpig program for styrking av fagbevegelsens kampkraft (kalt »opposisjon i fagbevegelsen») i en del sammenhenger).

5. Vi må legge vekt på internasjonal solidaritet og anti-imperialistisk arbeid.

6. Vi må opprettholde det høye nivået vi har utvikla på økonomisk kamp. Kjøpekrafta til arbeiderklassen vil være et viktig angrepsmål for kapitalistene i en krisesituasjon.

7. Vi må ta på oss oppgava å organisere de arbeidsløse.

8. Vi må utvikle budsjettkampen. I fagbevegelsen er dette et »hvitt område på kartet». I den nåværende taktiske situasjonen er det allikevel gode muligheter for å reise budsjettkampen i fagbevegelsen og innstifte en ny praksis på lik linje med det vi opp igjennom 70-åra har klart når det gjelder internasjonal solidaritet i fagbevegelsen.

Disse oppgavene er av forskjellig karakter og kan ikke settes opp mot hverandre i form av ei prioriteringsliste med nummer fra 1-8. Talla i denne lista er da heller ikke ment sånn. En viktig oppgave for sentrale organer i tida framover blir nettopp å få lagt en organisatorisk plan for å jobbe med dem.

ORGANISATORISKE OG POLITISKE TILTAK

Dersom denne partidiskusjonen skal ha noen virkning utover det å slå fast at det står alvorlige avvik i innrettinga på arbeiderklassen, så må det komme konkrete tiltak ut av et sånt møte. Målsettinga må være å sette partiet i stand til 1) å lede dagskampen på en bedre måte, og 2) å ivareta rollen sin som en revolusjonær fortropp i arbeiderklassen.

Skal vi lykkes i ei sånn målsetting må vi reise kampen mot den linja som går ut på å delegere bort det faglige arbeidet til egne ansvarlige, egne lag eller egne kamerater. Hvis partiet skal få ei bedre innretting må partiets arbeid i og overfor arbeiderklassen bli *hele partiets ansvar*. Inn i dette ansvaret kommer det faglige arbeidet som en sentral del.

Avdelingsdiskusjonen bør derfor ta stilling til følgende tiltak som vi mener bør settes ut i livet:

1. Stopp deproletariseringa!

Det jevne siget av partimedlemmer, både fra kjerneproletariatet og over til mer perifere deler av arbeiderklassen, og fra arbeiderklassen over i småborgerskapet, har pågått i mange år uten at vi har klart å stoppe strømmen. De *politiske og ideologiske årsakene* til dette kan vi ikke komme til bunns i ved hjelp av et møte. Her trengs et målretta arbeid for å ta ledelsen over massekampene og knytte dette til en strategi for

sosialismen, noe som i praksis viser at vi er et virkelig alternativ. På denne bakgrunnen må vi forklare og *vis*e at det er viktig at partimedlemmene finns i industrien eller andre deler av arbeiderklassen.

På kortere sikt er det nødvendig med *organisatoriske tiltak* for å hindre at vilkårlige og spntane avgjørelser skal fortsette å bestemme partiets klassesammensetning. Overfor kamerater som synes det går trått å fungere som kommunist på arbeidsplassen må vi reise diskusjonen om betydninga av å »holde på det vi har», ikke slippe fotfestet vårt bit for bit. Hele avdelinga må ta på seg ansvaret for disse problemene, prøve å finne nye innfallsvinkler for å oppnå resultater på områder som kan styrke partiet på arbeidsplassen eller i arbeiderklassen på stedet. Gi feks. kameraten tid og anledning til å skolere seg sjøl, eller å lede en sirkel etc.

Mer kunne vært nevnt, og mye er kanskje allerede utprøvd og forkasta. Poenget er å rette hele avdelingas oppmerksomhet inn på det ansvaret den har for medlemmenes problemer., og på denne måten bidra til å stoppe »flukten fra arbeiderklassen».

2. Proletarisering og planmessig oppbygging.

Vi ønsker ikke å sette igang ei nye proletariseringkampanje av »godt gammelt merke». Derimot mener vi at det er fullt mulig å oppnå en del ved å reise diskusjonen om mulighetene for å skifte jobb igjen for kamerater som har »deproletarisert seg» i løpet av de siste åra.

Det er også viktig å konsentrere kreftene våre ved å »omplassere» folk. I stedet for kamerater spredt rundt på ulike bedrifter, kan det være gunstig å få samla dem i tråd med en plan for å få et gjennombrudd på ett område.

3. Stopp spontaniteten i det å påta seg tillitsverv!

Det at partimedlemmer har fått så mange tillitsverv i fagbevegelsen er resultatet av en bevisst politikk, og sånn sett en stor seier for partiet. Men dette vil raskt kunne snu seg til en dårlig ting hvis vi ikke nå får gjennomført ei mer planmessig linje som resulterer i ei begrensning i å ta verv. Istedet må vi stabilisere antallet verv og bedre *kvaliteten* på arbeidet, bli flinkere som *kommunistiske tillitsmenn*. Dette betyr at partiet lokalt må sette seg ned og finne ut av hvilke posisjoner som er viktige å holde på, hva vi kan klare oss uten, og hvilke konsekvenser det får for partiarbeidet dersom en kamerat påtar seg et tillitsverv på bekostning av et partiverv. Det er ingen tvil om at bordet fanger: Særlig når kommunistene er alment anerkjent som dyktige tillitsmenn, er det viktig med nøkternhet.

4. Spredning av Klassekampen.

Det snakkes mye om vår manglende evne til å drive propaganda og agitasjon som »treffer» arbeidsfolk. Samtidig er det et faktum at KK-salget er i hovedsak svært dårlig på arbeidsplassene. Dette henger ikke sammen. Det skulle ikke være nødvendig å sette igang noen ny KK-kampanje for å få et oppsving. Det som trengs er at partiavdelinga lager en plan for spredning på noen viktige steder, og fordeler ansvaret for salget på hele avdelinga, dvs. aktiviserer hvert og ett medlem i fast KK-salg.

5. Studiefirkel og rekruttering.

Det er nødvendig for partiet å lage en sirkel som er mer innretta på «vanlige arbeidere» enn det stoffet som vi kan by på idag. Dette arbeidet vil bli høyt prioritert fra SK sin side. men derfor er det også riktig å si fra at det vil ta tid dersom en sånn sirkel virkelig skal bli bra. Det betyr ikke at avdelinga ikke bør drive sirkelvirksomhet, tvert om så viser det seg at det er stor interesse for dette rundt partiet, men at det sjølsagt stiller store krav til sirkellederen dersom møtene skal bli gode.

Avdelingene bør, uansett sirkel eller ikke, sette opp en plan for verving, der ansvaret for å diskutere medlemskap med sympatisører fordeles ut fra det nettet av bekjentskaper som f.eks. finns fra kamerater som tidl. jobba i industrien. Her trengs en plan i samsvar med pkt.2.

SPØRSMÅL TIL DISKUSJONEN:

Sitat fra partiprogrammet til AKP(m-l):

Kap.33b,

»AKP(m-l) vil leie klassekampen både på kort og på lang sikt. Det stiller store krav til partiet og medlemmene. Lenin kalte kommunistpartiet for generalstaben til arbeiderklassen. Skal AKP(m-l) makte den oppgåva, må det stille store krav til seg sjølv og utvikle den kommunistiske teorien som gir retningslinjer for den langsiktige kampen og riktig politikk for den daglege klassekampen. For å leie må AKP(m-l) evne å overtyde arbeidsfolk om at partiet kjem med fornuftige framlegg som tener interessane deira i praksis. AKP(m-l) må ha svært nære band til heile arbeidarklassen og det arbeidande folket. Revolusjonære arbeidarar må vere ryggraden i partiorganisasjonen, og kommunistar frå alle viktige klassar og lag i det arbeidande folket må vere medlemmer.

Partiet må og stille krav til dei einskilde medlemmene. Medlemmene har ulike evner og krefter. Men dei må jobbe etter beste evne og lære av feila sine. Dei må sette interessene til arbeidarklassen fremst og arbeide hardt for å bli dyktige kommunistiske politikarar. Medlemmene må vere villige til å gi personlege offer. Partiet må aldri bli ein stad der folk går inn for å vinne rikdom, prestisje, fordelar eller makt. Medlemmene må vere revolusjonære klassekjemparar. Det er dette vi meiner med å seie at AKP(m-l) må vere eit parti av leiingar. AKP(m-l) må leie ved at partiet sjølv går i brodden. Det må vere tidleg ute med å stille riktige paroler og sjølv vise gjennom hardt arbeid kva som er rette vegen å gå. Arbeidsfolk må sjå at AKP(m-l) tar dei tyngste bøkene og er der striden er hardest.

AKP(m-l) har berre ein liten del av arbeidarklassen og arbeidsfolk som medlemmer. AKP(m-l) aleine kan ikkje vinne store kampar mot borgarskapet. AKP(m-l) må kjempe for å bli den leiande politiske krafta i arbeidarklassen. Det må kjempe for at politikken til AKP(m-l) vert politikken til arbeidsfolk.»

Spørsmål: Vurder avdelingas praksis opp mot dette utdraget fra prinsipp-programmet.

Andre del av diskusjonen blir problemstillinga omkring en »Kamp-mot-krisa-politikk». Her må DS-ene utarbeide spørsmål til diskusjonen.

Tillegsmateriale til diskusjonen om partiets innretting på arbeiderklassen.
Notat om arbeidet i fagbevegelsen og arbeiderklassen utarbeida av en kamerat i FU.

LITT OM HISTORIA VÅR

Her er det ikke meninga å gå i detalj eller presentere en vitenskaplig korrekt framstilling av alle sider ved partiets arbeid i arbeiderklassen. Vi skal nøye oss med å trekke fram en del punkter for å underbygge en tese om at partiet helt siden stiftelsen har hatt en i hovedsak korrekt innretting. Det er en viktig årsak til at vi fortsatt eksisterer som parti.

Partiet blei stifta i 1973, men ml-bevegelsen hadde eksistert ganske lenge. Partiet blei ikke stifta spontant, men etter en plan. Tre kriterier skulle være tilstede: Vi skulle ha et program, enheten i ml-bevegelsen skulle være avklara (forholdet til Hovden og MLF), og vi skulle ha en kjerne av celler i industrien.

I den europeiske ml-bevegelsen eksisterte det på denne tida ganske mange ideer og overbygninger til støtte for at det ikke var nødvendig å arbeide innafor fagbevegelsen. I polemikk mot f.eks. Bo Gustavson (som bla. mente at det var trotskisme å opprette celler på arbeidsplassene), forsvarte vi nødvendigheten av det faglige arbeidet og hele partiets innretting på arbeiderklassen. Vi støtta oss på Stalins analyser av fagbevegelsene og sosialdemokratiets styrke i Vesten: *»Hvor ligger styrken til sosialdemokratiet i Vesten? I det faktum at de har fagforeningenes støtte. Hvor ligger svakheten til kommunistpartiene i Vesten? I det faktum at de ennå ikke har knytta seg til dem. Derfor er hovedoppgaven for de kommunistiske partiene i Vesten på det nåværende tidspunktet å utvikle og føre til en seierrik avslutning av kampanjen for fagforeningsenhet, å sørge for at alle kommunister uten unntak slutter seg til fagforeningene, for å arbeide systematisk og tolmendig i dem for å forene arbeiderklassen mot kapitalen, og på denne måten sette kommunistpartiene i stand til å få fagforeningsstøtte.»*

Fra *»De umiddelbare oppgavene for kommunistpartiene i de kapitalistiske landene.»*

»Man kan bare avsløre sosialdemokratiet og gjøre det til et ubetydelig mindretall i arbeiderklassen gjennom daglig kamp for arbeiderklassens behov. Når man skal nagle sosialdemokratiet til skampelen, skal det ikke skje på grunnlag av høgtflygende spørsmål, men på grunnlag av arbeiderklassens daglige kamp for å forbedre sin materielle og politiske stilling.»

Fra *»Samtale med Herzog.»*

Da partiet blei stifta, var det allerede avdelinger på svært mange viktige industriarbeidsplasser. Som et resultat av den første proletariserings-kampanja, hadde vi kamerater med 5-6 års erfaring i industrien. Og det var rekrutert nye folk direkte fra arbeidsplassene. Det nye partiet hadde nok faglig erfaring til å slå fast at fagbevegelsen var det viktigste arbeidsfeltet for kaderen. I stiftelseserklæringa het det:

»AKP(m-l)s viktigste arbeidsfelt er fagbevegelsen. Vi kjemper ikke mot fagbevegelsen, men arbeider tvert imot for å styrke dens kampkraft mot

monopolkapitalen. Vi vil arbeide sammen med alle som ønsker en sterk og slagkraftig fagbevegelse. Dette målet kan imidlertid ikke nåes uten kamp mot den nåværende ledelsen i DNA og LO. Den fører en politikk som i virkeligheten svekker arbeiderklassen og fagbevegelsen, som støtter monopolene og imperialismen. Vi vil også arbeide i og støtte alle gamle og nye organisasjoner som kan forsvare folkets kår - og vi støtter alle aksjoner som retter seg mot norsk monopolkapital og utenlandsk imperialismen.»

I Røde Fane nr.2/73, blei det presentert ei plattform for arbeidet vårt og vår analyse av LO. Stikkord er:

- fagbevegelsen som egen klasseorganisering
- styrk fagbevegelsens kampkraft
- den politiske kampen i fagbevegelsen, mot den sosialdemokratiske linja med at foreningene ikke skulle ta politisk standpunkt
- fagbevegelsen og sosialismen, den ideologiske kampen.

FAGBEVEGELSEN OG SOSIALISMEN

I formålsparagrafen til en rekke forbund heter det at fagbevegelsens mål er sosialismen. Pampene i LO-toppen har funnet seg vel til rette under kapitalismen og har fått fjernet sosialismen som målsetting fra LOs formålsparagraf. *Vi støtter alle de som kjemper for at LO skal gjennomføre sosialismen som målsetting. Kampen mot kapitalismens utbygging i dag er bare et skritt på veien til et samfunn utenutbytting. En enhetsfront av alle undertrykte klasser er nødvendig for å nå dette målet. En slik enhetsfront er utenkelig uten aktiv innsats fra landets viktigste masseorganisasjon: fagbevegelsen.*

Men sosialisme i formålsparagrafen er sjølsagt ikke tilstrekkelig. Det som trengs er aktivt skoleringsarbeid blant de fagorganiserte om sosialismen og om veien dit. I dag er slikt skoleringsarbeid omtrent bannlyst i fagbevegelsen. Det er på tide at det skjer en forandring.

«POLITIKK HØRER IKKE HJEMME I FAGFORENINGA»

Fagbevegelsens oppgave er å forsvare arbeidernes interesser mot kapitalistenes utbytting: for høyere lønninger, kortere arbeidstid og bedre arbeidsforhold. Enkelte mener at fagforeningene skal nøye seg med å ta opp slike saker. «Politikk hører ikke hjemme i fagforeningea» hører en av og til. Men er ikke dette å lure seg sjøl? Staten i samarbeid med storkapitalen fører en politikk som er åpent arbeiderfiendtlig. Er det ikke en viktig oppgave for arbeiderklassens organisasjoner å kjempe mot alle tiltak enten de kommer fra staten eller den enkelte kapitalist? Kampen mot momsens er et bra eksempel. Her gikk fagforeningene i spissen for kampen mot dette reaksjonære skattesystemet i 1969 og det samme skjer i dag.

Vi mener at alle samfunnsprospørsmål angår arbeiderklassen og fagforeningene. Arbeiderklassen må vise i praksis at den er den klassen som mest konsekvent bekjemper all undertrykking. Støtten til andre undertrykte klasser (feks. småbøndene og fiskerne) har vært en sjølsagt ting for fagbevegelsen. Men i dag prøver Håkon Lie og hans folk å splitte arbeiderklassen fra sine naturlige forbundsfeller gjennom en storstilt

bondehets. Støtten til folkets kamp i andre nasjoner har også blitt motarbeidet fra LO-lederne: Boikott-aksjonene mot skip fra Franco-Spania etter krigen ble forsøkt sabotert av LO-ledelsen.

Diskusjon om politikk i fagforeningene blusset opp under EEC-kampen. Fra enkelte EEC-tilhengere ble det hevdet at fagforeningene ikke burde vedta uttalelser om EEC. En slik linje villø ha ført til at LO-ledelsen kunne stått fram med sitt syn »på fagbevegelsens vegne». Nå gikk det ikke slik. Tusenvis av uttalelser fra de fagorganiserte bidro til seieren 25.september.

FAGBEVEGELSEN OG PARTIET

For å knuse kapitalismen og bygge sosialismen i Norge trenger arbeiderklassen i tillegg til de faglige organisasjonene et politisk parti som kan stake ut vegen fram og lede arbeiderklassens og hele folkets kamp på *alle* områder, ikke bare det faglige.

I Norge sprang fagbevegelsen til dels ut fra det som var arbeiderklassens parti, og på grunn av lite skolering i den marxistiske teorien, utviklet det seg en form for »arbeidsdeling» mellom fagbevegelsen og parti som utviklet opportuniste begge steder: Partiet skulle ta seg av det parlamentariske arbeidet og frontorganisasjonen kampen på arbeidsplassene. Dette førte til at Arbeiderpartiet etter hvert underordnet massekampen fullstendig i forhold til det å skaffe seg taburetter på Stortinget og i regjeringa. I fagbevegelsen utviklet dette trangsynthet og mangel på prespektiv.

Syndikalismen, som Tranmæl representerte i Norge, ville snu opp ned på dette. Fagorganisasjonen skulle være det sentrale i kampen for sosialismen, partiets oppgaver var underordnet. Resultatet ble det samme: Uten en enhetlig politisk ledelse i fagorganisasjonene kunne de ikke mobiliseres enhetlig i kampen for sosialismen.

Det nye kommunistiske partiet i Norge ønsker å unngå disse feilene. Partiets oppgave i fagbevegelsen er konsekvent å kjempe for at den skal få tilbake sin kampkraft, i kampen for dagskravene og for at fagbevegelsen skal bli en del av den revolusjonære enhetsfronten i kampen for sosialismen.

BEVEGELSE FOR DEMOKRATI

Partiet hadde en korrekt innretting på arbeiderklassen og jobbinga i fagforeninger. Allerede før partistiftelsen hadde vi fått ry som streikeaktivister og partiet blei snart »streikepartiet». De som leda streiken og som gikk i spissen for det organiserte støtteamet. Det ga oss sjølsagt en »bråstart». (Og med det en rekke overtramp i alle retninger). Men det som virkelig har brakt oss fram dit vi er i dag, er at vi har greid å bli ledende (og ledere av) en bevegelse for demokrati i fagbevegelsen. EEC-kampen la grunnlaget for denne bevegelsen og vi reiste parola: Styrk fagbevegelsens kampkraft.

Denne parola summerte opp den misnøyen som gadde samla seg mot en udemokratisk og passiviserende stil i klubber og foreninger. Den sosialdemokratiske stilen med å holde medlemmene i ro og ikke løfte en finger for å kjempe med de midlene fagbevegelsen rådde over når det var nødvendig. Denne bevegelsen strakte seg

langt ut over våre rekker. Og det var da vi på ulike nivåer greide å organisere denne bevegelsen at vi gjorde gjennombruddet og la grunnlaget for alle de tillitsverva vi nå sitter med.

Det nye vi gjorde var at vi tok alvorlig på den politiske mobiliseringa av medlemmene. DNA gjorde ikke det, sjølsagt. Men heller ikke SV som hadde fått stor sympati gjennom EEC-kampen, var i stand til å drive noe omfattende massearbeid (og er i dag fullstendig ute av bildet i fagbevegelsen, få eller ingen partilag, ytterst få posisjoner). Vi brukte den maoistiske metoden med tredeling av folk i framskredne, mellomliggende og tilbakeliggende og jobba systematisk med å mobilisere de framskredne. Og vi organiserte folk i røde fraksjoner, ikke bare foran årsmøter o.l., som blei drivkraft i å få fram en ny politikk og arbeidsstil i viktige deler av fagbevegelsen.

Bevegelsen for demokrati og klassekamp (særlig for demokrati) er en viktig erfaring som vi trenger å forstå dersom vi ønsker å komme videre. Dette er et forsøk på å avlive en myte som har festa seg i og utenfor partiet. Myten om de dyktige AKPerne som blir valgt til tillitsverv på tross av partibakgrunn. Det er riktig at partiet har fostra en rekke dyktige kadre som nå gjør en fortjenestefull jobb i fagforeningene sine. Det er noe vi skal ta vare på og utvikle. Men det var ikke derfor vi etter hvert kom til makta i klubber og foreninger. *Vi fikk posisjoner fordi vi var de fremste talsmennene for en reell bevegelse der partiet bare var en del av fronten.*

KOMMUNISTISK PROPAGANDA

Så hvor lå svakhetene i arbeidet vårt? Som vi har sagt før kommer vi ikke til å gå inn på ulike taktiske feiltrinn og svakheter vi har hatt opp gjennom tida. Det er ikke dem vi sliter med nå, heller ikke etterdønningene av dem.

Om vi går tilbake til sitatet på side 12:

»Men sosialismen i formålsparagrafen er sjølsagt ikke tilstrekkelig. Det som trengs er aktivt skoleringsarbeid blant de fagorganiserte om veien dit. I dag er slikt skoleringsarbeid omtrent bannlyst i fagbevegelsen. Det er på tide at det skjer en forandring.» Den forandringa venter vi fortsatt på i 1982. Sitatet er fra 1973.

Partiet har bak seg et omfattende skriftlig propagandamateriale rundt det faglige arbeidet. 39 ulike uttalelser fra SKAU og FU fra 1973 til 75. To fagligbøker pluss enrekke hefter. Bok om streiken på Statfjord og en rekke hvitebøker fra ulike steder. Bok om LO-kongressen i 1977. Artikler i Røde Fane og materialisten. Faglige bullentiner og løpesedler. Strasbourgertesene og foredraget: «Enhet norske arbeidere - fremmedarbeidere». Et rikt omfang av propaganda med mye stoff som fortsatt danner grunnstamma i den faglige kaderens skoling. Men det er en ting som mangler ganske ettertrykkelig: en oppsummering av erfaringene med å propagandere for et sosialistisk Norge.

Vi har ikke til nå greid å gjøre et gjennombrudd med den kommunistiske propagandaen. Bakgrunner for det finnes i en rekke ting som f.eks. problemene med å bruke erfaringene fra Albania og Kina, senkinga av det almenne teoretiske nivået i

partiet over en lengre periode og mangel på egne analyser av hvordan sosialismen vil arte seg i et høyt industrialisert samfunn som Norge. Det er også slik at vi ikke har lagt vekt på å utnytte de mulighetene som ligger i fagforeningsapparatet. Hverken FU sentralt eller lokale partiavdelinger har jobba systematisk med studieopplegg for fagorganiserte der også kampen for sosialismen er tatt med.

»FARVELL TIL PROLETARIATET»

Vi har ikke funnet metoder for den ideologiske kampen og vi har prioritert den ned. Derfor er det en ganske stor avstand mellom den sterke støtten vi har for vår faglige politikk og den oppslutninga vi får rundt partiet. I den situasjonen som eksisterer nå, kan dette bli en svakhet med store følger. Borgerskapet har gjennom Industriforbundet og andre organer lansert et kraftig angrep på arbeiderklassen. Materielt og ideologisk. Vi skal komme tilbake til borgerskapets økonomiske politikk, bare her nevne at alle de massive angrepene på arbeiderklassens levestandard blir kjørt omtrent slik: Arbeiderklassen og det arbeidende folket er roten til alt vont. Vi har levd over evne, vi produserer for lite, vi er for mye sjuke på gunstige vilkår osv. osv. Hånd i hånd med forslag om å innskrenke arbeiderklassens politiske rettigheter (Skånlands angrep på fagforeningene) kjøres det en massiv hets for å isolere kjerneproletariatet fra resten av det arbeidende folket. Egoistiske jern- og olje-arbeidere som trækker på lavtlønna, minstepensjonister osv. Over det hele forsøker grupper av intellektuelle å skape en ideologi som forfekter at proletariatets rolle er utspilt. Det er denne ideologien som er lansert i SV under parola »Farvell til proletariatet».

Dersom det ikke drives ideologisk kamp i arbeiderklassen og i partiet, er det spontaniteten og dermed den herskende ideologien som får råde. Vi har ikke utvikla en åpen »farvell til proletariatet», men ideene finnes der som farlige understrømninger. Og ganske kraftige strømmer også, for det er dette vi kan lese i tallene om partiets klassesammensetning og deproletariserings-kampanja. Denne utviklinga kan vi ikke bare mte med en bedre utvikla politisk plattform for dagskampen eller økt internasjonal solidaritet.

